

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobců: **a) Zdravý Rožnov, z.s.**, sídlem Habrová 2295, Rožnov pod Radhoštěm, zast. Mgr. Pavlem Černým, advokátem se sídlem Údolní 33, Brno, **b) R. D.**, zast. Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem se sídlem Lublaňská 398/18, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, **za účasti:** I) Kaufland Česká republika v.o.s., sídlem Pod Višňovkou 25, Praha, zast. JUDr. Jiřím Ctiborem, LL.M., Ph.D., advokátem se sídlem Národní 973/41, Praha 1, II) S. M., v řízení o kasační stížnosti žalobců a), b) proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 27. 5. 2020, č. j. 65 A 58/2017 - 326, o návrhu žalobce a) na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 3. 5. 2017, č. j. KUZL 18918/2017, žalovaný k odvolání žalobců a) a b) a dalších odvolatelů v části změnil a ve zbytku potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm (dále také „správní orgán I. stupně“) ze dne 3. 5. 2013, č. j. MěÚ-RpR/03914/2013; tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně rozhodl o umístění stavby *obchodní dům, trafostanice, požární nádrž, „reklamní zařízení“ – stavby pro reklamu, přístřešek, úprava místní komunikace (okružní křižovatka), parkoviště pro 170 osobních vozidel, zpevněná plocha, chodníky, přípojka pitné vody, venkovní kanalizace včetně ORL, STL plynovod, STL plynovodní přípojka, telefonní přípojka, venkovní osvětlení areálu, přeložka veřejného osvětlení a sadové úpravy*, na pozemku st. p. 2568, p. č. 3549, 3608, parc. č. 1002/3, 1002/84, 1002/103, 1005/1, 1005/5, X, 1007/1, 1009/5, 1012/2, 1012/8, 1012/15, 1012/19, 1012/20, 3601/1, 3601/21, 3728/38, 6370, 6371, 6372, 6373, 6374 v katastrálním území Rožnov pod Radhoštěm. Stavebníkem je osoba zúčastnění na řízení I.) Kaufland Česká republika v. o. s.

[2] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 27. 5. 2020, č. j. 65 A 58/207 – 326, žalobu žalobců a), b) zamítl.

[3] Nejvyšší správní soud obdržel ve shora označené věci dne 13. 7. 2020 kasační stížnost žalobkyně b) [dále jen „stěžovatelka b)“], a dne 14. 7. 2020 kasační stížnost žalobce a) [dále jen „stěžovatel a)“], směřující proti rozsudku krajského soudu. Dne 18. 9. 2020 obdržel zdejší soud návrh stěžovatele a) na přiznání odkladného účinku podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnil stěžovatel a) tím, že v důsledku vydání napadeného rozsudku žalovaný pokračuje v řízení o vydání stavebního povolení na úrovni odvolacího správního řízení. Stěžovatel a) jakožto spolek, jehož posláním a prvořadým zájmem je ochrana přírody a krajiny a také životního prostředí, považuje přiznání odkladného účinku za zcela zásadní pro efektivní ochranu svých práv i veřejného zájmu na ochraně životního prostředí v rámci dalšího pokračování soudního řízení. Podle stěžovatele a) zde stále hrozí závažná škoda na životním prostředí způsobená právními následky napadeného rozhodnutí, konkrétně, značné zatížení hygienicky závadné oblasti dalšími zdroji, které přispějí k dalšímu zatěžování území emisemi.

[4] Stěžovatelka b) ve vyjádření k návrhu stěžovatele a) na přiznání odkladného účinku zdůraznila, že bez odkladného účinku žalob a kasačních stížností se správní soudnictví stává často jen akademickou disciplínou bez reálného významu (pokud již stavba stojí, tak i v případě vítězství u správního soudu je ochrana práv jen iluzorní). Takovéto akademické, do reálného světa nezasahující správní soudnictví, pak neslouží ochraně veřejných subjektivních práv — což je v rozporu s ústavním právem na účinnou soudní ochranu a také v rozporu s požadavky Arhuské úmluvy na efektivní soudní ochranu. Stěžovatelka b) je proto přesvědčena, že by Nejvyšší správní soud měl přiznat odkladný účinek podané kasační stížnosti.

[5] Žalovaný vyjádřil s přiznáním odkladného účinku nesouhlas, neboť podle jeho názoru je argumentace stěžovatele a) účelově modifikována dle formulací obsažených v jednotlivých rozsudcích správních soudů a tato modifikace původní odvolací a žalobní argumentace stěžovatele a) posunula kasační stížnost za hranici její přípustnosti ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

[6] Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření poukázala na zjevné zneužívání práva ze strany stěžovatelů uplatňováním vykonstruovaných a ničím nepodložených námitek uplatňovaných v rámci všech dostupných řádných a mimořádných opravných prostředků, v důsledku čehož osoba zúčastněná na řízení, jakožto investor, nemůže ani po více než 8 letech zahájit realizaci zcela legitimního záměru; v tomto směru vzniká na straně osoby zúčastněné nepoměrně větší zásah do jejích práv a nepoměrně větší újma než může vzniknout stěžovatelům či jiným třetím osobám. S přiznáním odkladného účinku nesouhlasí.

[7] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[8] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[9] Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (např. usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32, všechna uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Od stěžovatele, který žádá o přiznání odkladného účinku, se tak především očekává dostatečně konkrétní a individualizované tvrzení o tom, že mu v důsledku napadeného rozhodnutí vznikne nepoměrně větší újma než jiným osobám, vysvětlení, v čem tato újma spočívá, a uvedení jejího rozsahu. Vyličení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s rozhodnutím krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Kromě výše uvedeného tíží stěžovatele též důkazní břemeno k uplatněným tvrzením. Unesení tohoto důkazního břemene po stěžovateli vyžaduje, aby tvrzení, kterými odůvodňuje návrh na přiznání odkladného účinku, také řádně doložil (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 218/2015 - 50). Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, tedy má povinnost tvrzení a povinnost důkazní; je na něm, aby konkretizoval a osvědčil, jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní. Nejvyšší správní soud poukazuje na dispoziční zásadu ovládající celé řízení o kasační stížnosti – kasační soud není povolán k tomu, aby za stěžovatele vlastní vyhledávací činností zjišťoval či dokazoval důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, č. j. 8 As 65/2011 - 74).

[10] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a) a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v daném případě splněny.

[11] Stěžovatel a) v návrhu zejména zdůrazňuje potřebu odkladného účinku pro efektivní ochranu svých práv i veřejného zájmu na ochraně životního prostředí, aniž by blíže specifikoval, v čem spočívá hrozící závažná škoda na životním prostředí. Stěžovatel a) zůstal ve své argumentaci v rovině obecného, ničím nekonkretizovaného a navíc nepodloženého tvrzení.

[12] Naproti tomu soud nemůže odhlédnout od toho, že v posuzované věci bylo vydáno první územní rozhodnutí již v roce 2013, které napadli stěžovatelé odvoláním a následně žalobou; Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 26. 4. 2016, č. j. 22 A 42/2014 - 93, rozhodnutí žalovaného v odvolacím řízení zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Soud ve zrušujícím rozsudku dospěl k závěru, že nebylo uspokojivě vysvětleno, zda a proč je přípustné nahradit měření škodlivých částic na místě samém pouhým matematickým

modelováním, a žalobní námitky v tomto ohledu shledal důvodné. Žalovaný v novém rozhodnutí odůvodnil, proč je nahrazení měření škodlivin v ovzduší matematickým modelováním přípustné a vhodné; měření *in situ* neprováděl; učinil vlastní šetření z údajů dostupných na mapách Českého hydrometeorologického ústavu (dále „ČHMÚ“) zveřejněných na webových stránkách. Ve věci vydal nové rozhodnutí o umístění stavby, které bylo rozsudkem krajského soudu ze dne 26. 6. 2018, č. j. 65 A 58/2017 – 196, opětovně zrušeno. Proti rozsudku krajského soudu brojil žalovaný a osoba zúčastněná na řízení I. (stavebník) kasační stížností. Rozsudkem ze dne 11. 11. 2019, č. j. 5 As 266/2018 – 88, Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud uzavřel, že se žalovaný v souladu s právním názorem Krajského soudu v Ostravě v druhém odvolacím řízení podrobně zabýval použitím matematického modelování koncentrace škodlivých částic v ovzduší na základě využití nejlépe vypovídajících (co do počtu měřených škodlivin) a použitelných měřících stanic namísto měření škodlivých částic přímo na místě. Konkrétně dle názoru Nejvyššího správního soudu úvaha o správnosti použití matematického modelování úrovně emisního zatížení v Rožnově pod Radhoštěm na základě měření ve Zlíně a ve Vsetíně a současně ani úvaha o vhodnosti vstupních údajů použitých do tohoto výpočtu v rozptylové studii v novém správním rozhodnutí, které na všechny tyto otázky dává podrobné odpovědi, nechybí. V nyní napadeném rozsudku krajský soud žaloby stěžovatelů zamítl, přičemž, vázán názorem Nejvyššího správního soudu, konstatoval, že žalovaný řádně odůvodnil, proč způsob výpočtu koncentrace škodlivých látek vlivem umísťovaného záměru v rozptylové studii pro dokumentaci o posouzení vlivu záměru na životní prostředí byl dostatečným, vhodným a standardním postupem.

[13] Přihlédne-li za této situace Nejvyšší správní soud k tomu, že řízení o vydání územního rozhodnutí trvá od roku 2012 (stavebník podal dne 13. 6. 2012 u správního orgánu I. stupně žádost o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby), přičemž přezkum měření škodlivých částic byl již čtyřikrát předmětem úvah před správními soudy [z toho dvakrát byl krajskými soudy přiznán odkladný účinek žalobě stěžovatele a)], pak na nynějším vágním tvrzení stěžovatele a) o zatěžování území emisemi neshledává zdejší soud žádného důvodu pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[14] Z výše uvedeného je zřejmé, že návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný, neboť neprokázal splnění již podmínky nepoměrně větší újmy, než jaká by přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti mohla vzniknout jiným osobám, konkrétně osobě zúčastněné na řízení. Všechny podmínky pro přiznání odkladného účinku dle § 73 s. ř. s. musí přitom být naplněny současně, a proto se Nejvyšší správní soud při neshledání naplnění jedné z nich již nezabýval posuzováním podmínek ostatních a návrh na přiznání odkladného účinku zamítl (§ 73 odst. 2 *a contrario* ve spojení s § 107 s. ř. s.).

[15] Zamítnutím návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé; svou podstatou se jedná o rozhodnutí dočasné povahy, proto z něj nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude meritorně rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. října 2020

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu